

Tydsvorme

1.	Teenwoordige Tyd	Verlede Tyd	Toekomende Tyd
Voorbeeld	Die seun harloop oor die straat.	Die seun <u>het</u> oor die straat <u>gehardloop</u> .	Die seun <u>sal</u> oor die straat <u>hardloop</u> .

Skryf die volgende sinne eers in die Verlede Tyd en daarna in die Toekomende Tyd.

- Die seun skop die hond.
- Die vet man lees die koerant.
- Sarie en Deon hardloop oor die besige straat.
- Die diewe steel die baie duur eetware.
- Die man en vrou wat al vyftig jaar getroud is vier hulle goue huweliksherdenking op die Griekse Eilande.

2.	Teenwoordige Tyd	Verlede Tyd	Toekomende Tyd
Koppelwerkwoord "is"	is	was	sal + wees
Voorbeeld	Die seun is stout.	Die seun was stout.	Die seun sal stout wees.

Skryf die volgende sinne eers in die Verlede Tyd en daarna in die Toekomende Tyd.

- Die seun is siek.
- Phumla en Mabel is die beste in die klas.
- Amal is opgewonde oor die koms van die sirkus.
- Waarop is die rolprent gebaseer?
- Die seuns en meisies in die skool is baie bly oor die verlengde pouse.

3.	Teenwoordige Tyd	Verlede Tyd	Toekomende Tyd
Modale Hulpwerkwoord "het" Indicates possession – to have	het	het + gehad	sal + hê.
Voorbeeld	Die meisie het 'n appel.	Die meisie het 'n appel gehad.	Die meisie sal 'n appel hê.

Skryf die volgende sinne eers in die Verlede Tyd en daarna in die Toekomende Tyd.

- Die meisie het 'n mooi paar skoene.
- Al die kinders het griep.
- Die sanger het 'n fantastiese stem.
- Die man met die spierwit motor het 'n asemrowende strandhuis.

5. Griet en Piet het een miljoen, tweehonderd en tagtig duisend vier honderd nege en sestig plakkers.

4.	Teenwoordige Tyd	Verlede Tyd	Toekomende Tyd
Lydende en bedrywende vorme.	word deur	is deur	sal deur + word.
Voorbeeld	Die koerant word deur vader gelees.	Die koerant is deur vader gelees.	Die koerant sal deur vader gelees word.

Skryf die volgende sinne eers in die Verlede Tyd en daarna in die Toekomende Tyd.

1. Boeke word deur boekwurms gelees.
2. 'n Program word deur die toneelgroep aangebied.
3. Die koei word deur die melker gemelk.
4. Deur wie word die tafel gedek?
5. Deur die venster word deur die meisie gekyk.

5.	Teenwoordige Tyd	Verlede Tyd	Toekomende Tyd
Hulpwerkwoorde sal, kan, ens.	sal kan wil mag moet	sou kon wou mag moes	----- sal + kan sal + wil sal + mag sal + moet

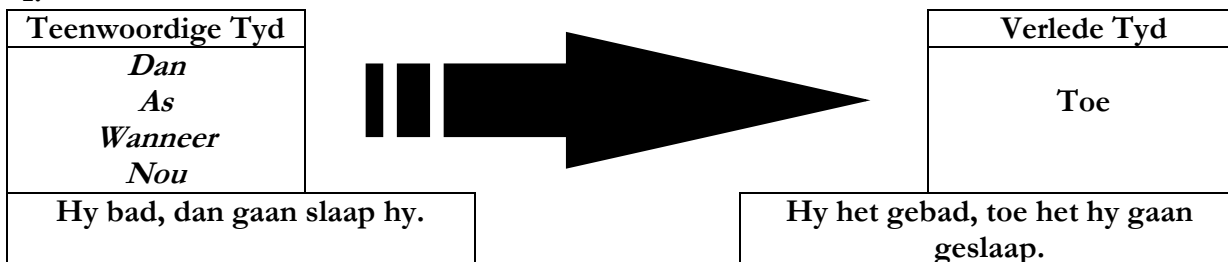
Voorbeeld	Die meisie sal die peer eet. Die seuns kan die werk doen. Die man wil die motor koop. Anton mag die roomys eet. Sipho moet stilbly.	Die meisie sou die peer eet. Die seuns kon die werk doen. Die man wou die motor koop. Anton mag die roomys eet. Sipho moes stilbly.	----- ----- Die seuns sal die werk kan doen. Die man sal die motor wil koop. Anton sal die roomys mag eet. Sipho sal moet stilbly.
------------------	---	---	---

Skryf die volgende sinne eers in die Verlede Tyd en daarna in die Toekomende Tyd.

1. Pieter en Khumbo sal môre vetrek.
2. Ons kan die huiswerk doen.
3. Hulle wil die film gaan sien.
4. Die kinders mag vir die kondukteur vra.
5. Al die atlete moet die strekoefeninge doen.

Baie belangrike algemene reëls.

1.

Skryf die volgende sinne eers in die Verlede Tyd en daarna in die Toekomstige Tyd.

1. Hy antwoord die telefoon, dan roep hy sy ma.
2. As die weer onstuimig is, moet ons op die berg slaap.
3. Wanneer die program begin, bly ons stil.
4. Ek verstaan die werk nou.

2. Wanneer twee werkwoorde Direk langs mekaar staan word nie een van die twee in die verlede tydsvorm geskryf nie.

Teenwoordige Tyd	Verlede Tyd
<i>Ek hoor die man sing.</i>	<i>Ek het die man hoor sing.</i>

Skryf die volgende sinne eers in die Verlede Tyd en daarna in die Toekomstige Tyd.

1. Ek sien die seun hardloop.
2. Hulle laat die honde eet.
3. Almal probeer die bakleiery stop.
4. Danie voel die wind waai.
5. Die ondersteuners sien die atleet struikel.

3. Wanneer twee Handelingte gelyktydig plaasvind word slegs die eerste werkwoord in die verlede tydsvorm geskryf.

Teenwoordige Tyd	Verlede Tyd
<i>Hy staan en praat.</i>	<i>Hy het gestaan en praat.</i>

Skryf die volgende sinne eers in die Verlede Tyd en daarna in die Toekomstige Tyd.

1. Die konsertgangers staan en sing.
2. Die stasiemeester loop en beduie.
3. Almal se babas lê en slaap.
4. Die taxibestuurder ry en eet.
5. Phumzile sit en bekyk die spektakel.

4. Wanneer twee Handelingte nie gelyktydig plaasvind word altwee werkwoorde in die verlede tydsvorm geskryf.

Teenwoordige Tyd	Verlede Tyd
<i>Hulle loop en dans.</i>	<i>Hulle het geloop en gedans.</i>

Skryf die volgende sinne eers in die Verlede Tyd en daarna in die Toekomstige Tyd.

1. Die leerlinge skryf en teken.
2. Gedurende die vakansie swem en speel hulle.
3. Daardie man loop en val.

5. Die volgende voorvoegsels kry nooit die verledetyds vorm “ge” nie.

Be- ver- her- ont- ge- er- on-	<i>beveel</i> <i>verdeel</i> <i>hersien</i> <i>ontmoet</i> <i>gesels</i> <i>erken</i> <i>ondersoek</i>
--	--

Skryf die volgende sinne eers in die Verlede Tyd en daarna in die Toekomstige Tyd.

1. My ma vertel vir die kleuters ‘n storie.
2. Die paartjie bestel dieselfde kos op die spyskaart.
3. Ons gesels aanmekaar in die klas.

6. Skeibare Werkwoorde in die teenwoordige tyd word in die verledetydsvorm gekombineer deur “ge” in die middel van die twee werkwoorde te skryf.

Teenwoordige Tyd	Verlede Tyd
<i>Hulle <u>trek</u> die boek <u>oor</u>.</i>	<i>Hulle <u>het</u> die boeke <u>oorgetrek</u>.</i>

Skryf die volgende sinne eers in die Verlede Tyd en daarna in die Toekomstige Tyd.

1. Hulle wend die salf aan.
2. Die dokter sit die verband op.
3. Morsjorse gooi papiere rond.

7. Onskeibare Werkwoorde in die teenwoordige tyd word in die verledetydsvorm gekombineer deur “ge” aan die begin van die werkwoord te skryf.

Teenwoordige Tyd	Verlede Tyd
<i>Sy <u>wantrou</u> hom.</i>	<i>Sy <u>het</u> hom <u>gewantrou</u>.</i>

Skryf die volgende sinne eers in die Verlede Tyd en daarna in die Toekomstige Tyd.

1. Sy mishandel die kinders.
2. Ons baljaar op die strand.
3. Die verpleegster raadpleeg die spesialis.

Oefening

Skryf die volgende sinne eers in die Verlede Tyd en daarna in die Toekomstige Tyd.

Teenwoordige Tyd	Verlede Tyd	Toekomstige Tyd
Die man loop oor die straat.	Die man het oor die straat geloop.	Die man sal oor die straat loop.

1. Christa sit voor die televisie.
2. Sy is betyds vir ete.
3. Ek het 'n kat en 'n hond.
4. Ek werk elke Saterdag in die tuin.
5. Ma is tevrede met ons werk.
6. Jan maak elke oggend sy bed op.
7. Ma gebruik die skêr om mee te knip.
8. Die kinders begin lag vir die snaakse vent.
9. Ons hersien ons Afrikaans voor die eksamen.
10. Ons ontvang paaseiers van ouma vir Paasfees.
11. Pa vertel graag stories van sy kinderdae.
12. Die plante groei mooi in die tuin.
13. Ek is nou keelvol.
14. Alta eet pampoen
15. Dit gaan sleg.
16. Julle moet die toebroodjies maak.
17. Ons beantwoord die vraag.
18. Waarop slaap hulle?
19. Ek het 'n splinternuwe fiets.
20. Harry wil die slaapkamer verf.